

Nr. 30.**Hevendelse fra Ejere og Brugere tilsammen 11 af samtlige de ved Elbo Herreds Kyst Nord og Syd for Fredericia beliggende Aalegaarde:**

Den Strid mellem Kystejerne og almindelige Fiskere om Omfanget af de førstnævntes Ret til Fangst af Vandreaal i Efteraarssmaanederne, som Lovforslaget tilsigter at gøre Ende paa, berører ikke os.

Vi ere ikke Kystejere og ej heller almindelige Fiskere; vi fiske nemlig kun Vandreaal om Efteraaret, men vi ere da ogsaa Aalefiskere af Fag, have været det fra Barnsben, og vore Fædre og Bedstefædre før os og rimeligvis ogsaa deres Forfædre.

Herredets Aalegaarde skødedes af Kongen den 19. November 1670 til Jens Lauridsen Risom til Nebbegaard, og denne solgte dem derefter stykkevis til andre. De have hvert sit Folie i Skøde- og Panteregistret, sælges og prioriteres og vurderes nu til Ejendomsskyld. Vi mene derfor at eje dem med samme fuldstændige Ejendomsret som Selvejerbonden sin Jord.

Siden Midten af forrige Aarhundrede have vi kæmpet med Kystejere, der ville sætte Aalegaarde for deres Grunde, og med Fiskere, der satte Kasteruser til Skade for os; men navnlig efter at det er slaaet fast ved Domme, at Herredets Kyst er inddelt i Aalegaarde, og at den ene Aalegaards Vandareal gaar dertil, hvor den anden begynder, saa at der ikke bliver Plads mellem os for nogen fremmed, have vi faaet Fred. Men skønt Lovforslagets Afstandsbestemmelser til Siden ikke menes at berøre os; kunne vi dog forudse, at hvis dette ikke tydeligt udtales enten i Loven eller under Forhandlingerne paa Rigsdagen, ville vi straks paany have navnlig Fiskerne med Kasteruser paa Halsen, da der altid er nogle, der ville prøve, om det ikke kan gaa, naar de holde sig i Lovforslagets Afstand fra vore Ruser.

Var der nu noget at tjene ved at udsætte flere Aalegaarde paa en Ejers Vandomraade, skulde vi naturligvis nok gøre det selv, men vi fiske, som vore mangeaarige Erfaring har lært os, at det lønner sig.

Processerne koste os ikke alene mange Penge, men de hindre os ogsaa i at faa Prioritetslaan i Aalegaardene, da Laangiverne blive bange, saa længe de, der gøre Indgreb i vor Ret, ikke ere efter endelig Dom komne af Vejen.

Da Regeringen har skødet vor Hjemmelsmand, ovennævnte Ejer af Nebbegaard, vore Aalegaarde, høre vi vel nok til dem, der omtales i sidste Stykke af Lovforslagets § 6, hvorefter Fiskeriet vedbliver, som vore Adkomstdokumenter hjemle; men der er den Hage herved, at Skjødet til Risom kun nævner Aalegaardene ved deres Navne, men ikke Vandomraadets Udstrækning.

At vi maa sætte vore Radgarn og Ruser saa langt ud i Søen, som Dybdeforholdene tillade, maa vel følge af Sagens Natur, men selv om Fiskere med Kasteruser holde sig her udenfor, bliver det vel ikke til Skade for den Aalegaard, ud for hvilken han i samme Kompassretning kaster sine Ruser, men vel for de paa Læsiden nærmeste Aalegaarde.

Der er stor Forskel paa Aalegaardens Længde Syd og Nord for Lyngsodde. Syd herfor gaar det dybe Vand tæt ind til Kysten, og her er Aalegaarden altsaa kort, men Nord for er Kysten fladere og Aalegaarden lang. Der maa her bruges meget længere og derfor kostbarere Redskaber, men der slaas derfor i Regelen heller ikke saa langt ud, som Vanddybden virkelig tillader.

Vi ønske, at det bliver, som den nugældende Lovs § 3 bestemmer, at der ikke maa fiskes i saadan Nærhed af vore Aalegaarde, at det skader os; men skal der ske Forandring heri, mene vi, i Kraft af vor Ejendomsret, at kuene kræve, at den Afstand, ud for hvilken Kasteruser kunne sættes, beregnes fra det Punkt i Søen, indtil hvilket Vanddybden tillader os selv at sætte Radgarn med Ruser, selv om vi ikke gøre det. — Fordi en Mand ikke pløjer og tilsaar sin Mark, tillader man dog ikke andre uden videre at gøre det.

En lang Erfaring har lært os, at naar Fiskeriet skal lønne sig, maa Fiskeren helst selv eje eller bruge flere til hverandre stødende Aalegaarde, paa hvilke han da under eet indretter sin Drift, som det har vist sig at gaa bedst.